

РЕЦЕНЗІЯ

**на дисертаційну роботу МЕДИНИ Андрія Павловича на тему:
«СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ
ТРАНСПОРТНОЇ КОМПАНІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань
05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка»**

Актуальність обраної теми

Актуальність теми дослідження зумовлена сучасними тенденціями глобальної цифровізації, які стали ключовим чинником розвитку економічної діяльності транспортної галузі. Цифрова трансформація глобальної економіки є наслідком постійного технологічного прогресу. Ці зміни сприяють становленню нового типу економіки – цифровій економіки, яка характеризується широким використанням інформаційних і комунікаційних технологій. Для транспортних компаній цифрова трансформація є не просто процесом оптимізації передачі, зберігання та обробки інформації, це новий підхід до розвитку у всій системі економічних і соціальних відносин. Цей процес впливає на зміну інтересів і потреб учасників ринку, зумовлюючи необхідність нових підходів до управління, планування та розвитку суб'єктів господарювання. Компанії, які не зможуть адаптуватися до цих змін, ризикують втратити свою конкурентну перевагу на внутрішньому та міжнародному ринках. Як наслідок, враховуючи важливість досліджуваної проблеми, дисертація Медини А.П. є актуальною та своєчасною.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації.

Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертаційній роботі, відповідають вимогам до такого виду досліджень. Високий рівень обґрунтованості наукових положень і достовірності одержаних висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, забезпечується:

- професійним вирішенням поставлених відповідно до мети дослідження наукових завдань та адекватністю структурно-логічної схеми дисертації визначеній меті (розділи дисертаційної роботи змістовно обумовлені, органічно пов'язані та послідовно викладені);
- використанням широкої бази джерел інформації за темою дисертації і достатнім масивом аналітичних даних;
- дисертація містить комплексне опрацювання значної кількості наукових та науково-практичних джерел з питань цифровізації та інформаційно-аналітичних матеріалів пов'язаних з особливостями транспортної складової м. Києва;
- достатньою апробацією отриманих результатів на науково-практичних конференціях.

Достовірність основних положень роботи підтверджується:

1. Отриманими результатами проведеного комплексного критичного аналізу теоретичних і практичних досліджень по даній тематиці.
2. Використанням для дослідження загальних і спеціальних наукових методів.
3. Успішною апробацією висунутих основних теоретичних положень у публікаціях у фахових рецензованих наукових збірниках, доповідях на міжнародних конференціях.

Викладені позиції переконливо свідчать про те, що отримані основні положення дисертації є достовірними та науково обґрунтованими. Вони відповідають поставленій меті та завданням даного дослідження, не викликають сумніву стосовно їх наукової цінності та відзначаються високим рівнем наукової підготовки авторки.

Наукова новизна одержаних результатів

удосконалено:

- методичні засади прогнозування прибутку транспортних компаній через побудову економічної моделі, яка має на меті впровадження цифрових

технологій та врахування дії зовнішніх факторів на економічний розвиток підприємства. Тобто інтегруючи цифрові технології в свої бізнес-процеси компанії отримують переваги з прогнозування фінансових показників, які є свідченням впливу зовнішніх факторів на економічну діяльність та в підсумку дозволяють керівництву бачити реалістичну картину розвитку компанії;

- зміну методичного підходу щодо економічного розвитку підприємства саме в контексті впровадження цифрових технологій в стратегічне управління. Впроваджуючи технології в діяльність транспортних компаній пришвидшуються процеси та зменшують непотрібні витрати, які не можливо було побачити при сталій стратегії та без наявних технологій. Цифровізоване стратегічне управління дозволить визначити рівень задоволеності споживачів від рівня сервісу компанії;

дістали подальшого розвитку:

- удосконалення існуючих моделей стратегічного управління та побудова нових з врахуванням цифрової трансформації. Модель STRIDE, яку використано в стратегічному управлінні включає впровадження інформаційних технологій в процеси управління компанії та визначає їх вплив на фінансові результати транспортної компанії та її загальне економічне зростання. Вдосконалена модель враховує саме показники, які були зумовлені цифровою трансформації та є доцільною для використання в стратегічному управлінні транспортною компанією;

- розроблено авторських підхід до розуміння понять цифрової трансформації, економічного розвитку та стратегічного управління в контексті змін, обумовлених процесами цифрової трансформації. Автором було надано інноваційне трактування низки термінів, суть яких зводить до того, що основним критерієм впливу є цифрова трансформація, яка лягає в основу стратегічного управління та впливає на загальне економічне зростання як в контексті країни так і компанії.

Практичне значення дослідження

Щодо практичного застосування зроблених в ході написання роботи, то слід зазначити, що авторські пропозиції були використані в практичній діяльності транспортних компаній, а саме: в діяльності КП «Київпастрас» (довідка № 053/01/02-1863 від 05.09.2024 р.), ТОВ «Мейнфрейт Україна» (акт впровадження від 22.08.2024 р.), ФОП Лаговський В.Ф. (акт впровадження від 26.08.2024).

Також результати дослідження були одержані при здійсненні науково-дослідної роботи Державного університету інфраструктури та технологій на тему «Економічний розвиток транспортної інфраструктури України» (2019–2024 рр., номер держреєстрації № 0119U101875).

Оцінка наукових публікацій

Отримані, в ході написання дисертаційної роботи, основні результати були апробовані у наукових видання та опубліковані у фахових журналах. За темою дисертації, автором особисто і у співавторстві з іншими авторами було опубліковано в 12 наукових публікаціях, з яких 1 стаття була опублікована в іноземному журналі та зроблено 6 публікацій апробаційного характеру.

Здобувач має достатню кількість та якісь публікації, які відповідають вимогам п.8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

Оцінка змісту, стилю та мови дисертації, її завершеності, оформлення

Дисертаційна робота Медини Андрія Павловича містить в собі вступ, три розділи з підрозділами, в яких викладена суть роботи, висновки з детальним обґрунтуванням отриманих результатів та додатки, які є доповненням до дослідження. Загальний обсяг дисертаційної роботи становить 237 сторінки, яких 181 сторінка містить основну частину роботи. Також робота доповнена

графічним матеріалом, який є її невід'ємною частиною та науковою літературою в кількості 165 джерел.

У *вступі* дисертації здобувачем аргументовано актуальність теми дослідження, вказано на його зв'язок з науковим програмам, визначено його мету, яку повністю розкрито у завданнях. Об'єкт і предмет дослідження корелюють із заявленою темою. Зазначено наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, а також представлено апробацію проведених досліджень.

Дисертаційна робота містить в собі чітко викладені результати, які були здобуті автором під час її написання та впровадження в діяльність підприємств, що власне засвідчує практичну цінність даної роботи.

Висновки, зроблені в підсумку дисертаційної роботи є завершальним етапом та визначають результативність запропонованої автором стратегії управління транспортною компанією з врахуванням цифрових технологій та демонструють її позитивний вплив на економічний розвиток компанії та транспортної галузі України.

У *першому розділі* «Теоретико-методичні основи стратегічного управління економічним розвитком в умовах цифрової трансформації» розглядаються тренди та перспективи цифрової трансформації економіки, теоретичні засади стратегічного управління економічним розвитком. Досліджуються особливості управління економічним розвитком в умовах цифрової трансформації, узагальнюються в моделі STRIDE (с. 44–46).

У *другому розділі* «Проблеми і перспективи економічного розвитку транспортних компаній» досліджувалися тенденції економічного розвитку транспортного сектору в Україні, наведений індекс ефективності логістики представляє дані країн (у тому числі України) за параметрами, які мають безпосереднє відношення до зовнішнього середовища, у якому функціонують транспортні компанії с. 78. Для порівняльної оцінки рівня розвитку національної транспортної системи було запропоновано методичний підхід, що ґрунтується на кластеризації та передбачає обчислення евклідової відстані для визначення

схожості й відмінності кластерів (с. 79–80). Проведений аналіз рівня цифровізації економіки переконливо свідчать, що потенціал цифрової трансформації різних галузей економіки України, зокрема транспорту, є значним.

У *третьому розділі* «Визначення стратегічних напрямів економічного розвитку транспортних компаній в умовах цифрової трансформації» розглянуто стратегічне планування транспортної діяльності, побудована та проаналізована кореляційно-регресійна модель основних економічних показників транспортної компанії (с. 141). Визначено пріоритетні напрями економічного розвитку транспортної компанії в умовах цифрової трансформації та проведена оцінка рівня ставлення користувачів послугами компанії (с. 166).

При написанні дисертаційної роботи використовувалися теоретичні та емпіричні методи дослідження, які допомогли автору отримати результати розробки стратегії управління транспортними компаніями з врахуванням цифрових технологій. Теоретичні методи використовувалися у процесі аналізу літератури щодо розмежування сутності понять: стратегічне управління, економічний розвиток та цифрова трансформація. Більшість методологічного дослідження було зроблено на основі аналізу літературних джерел, які стали основою для подальших досліджень, а саме розробки інноваційної стратегії управління транспортними компаніями. Емпіричні методи, що більш детально визначають особливості розробки даної стратегії були отримані на основі аналізу статистичних джерел та фінансових звітів досліджуваної компанії.

В цілому робота відповідає академічним стандартам і правилам академічної доброчесності, а отримані наукові результати свідчать про значний особистий внесок автора.

Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації

Проте, в дисертаційній роботі є певні дискусійні положення, які не применшують наукову та практичну цінність результатів дослідження, але потребують певних рекомендацій:

1. У вступі дисертаційного дослідження зазначено, що практична значимість отриманих результатів полягає в у формуванні висновків та рекомендацій, які використовуються в практичній діяльності суб'єктів господарювання, зокрема: КП «Київпаstrанс» та ТОВ «Мейнфрейт Україна» (с. 23). Проте у додатках наявний ще один акт впровадження результатів дисертаційної роботи Медини А.П. у практичну діяльність ФОП ЛАГОВСЬКИЙ В.Ф., про який у вступі не зазначено.

2. У вступі дисертаційної роботи, а саме у розділі Публікації, зазначено, що основні наукові положення, висновки і результати дослідження опубліковано у 5 статтях в наукових фахових виданнях з економіки, в т.ч. 4 у виданнях України, які включені до міжнародних науково-метричних баз, 1 стаття в іноземних виданнях з напряду (с. 24). Проте у Медини А.П. є 6 статей в наукових фахових виданнях з економіки, в т.ч. 5 у виданнях України, які включені до міжнародних науково-метричних баз, 1 стаття в іноземних виданнях з напряду.

3. Дискусійним є вибір критеріїв кластеризації. Потребує додаткового пояснення виокремлення груп за критеріями індексу ефективності логістики, ВВП, ВВП на душу населення та рівня зайнятості (с. 80).

4. Було б доцільно додати обґрунтування застосування додаткового критерію Дарбіна-Уотсона при розгляді кореляційно-регресійної моделі аналізу даних транспортної компанії (с. 139).

5. Для більш детального дослідження процесів економічного розвитку, теоретичних, методичних та прикладних засад стратегічного управління економічним розвитком транспортних компаній в умовах цифрової трансформації було б цікаво зосередитись на дослідженні та порівнянні більшої кількості підприємств/компаній, а не лише КП «Київпаstrанс».

Відповідність дисертації встановленим вимогам

Слід зазначити, що дисертаційна робота повністю розкриває поставлені завдання та досягає мету дослідження. За рівнем наукової новизни, апробації, практичного застосування та теоретичної цінності дисертаційна робота

«Стратегічне управління економічним розвитком транспортної компанії в умовах цифрової трансформації» відповідає спеціальності 051 «Економіка» та вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, зокрема пп. 5, 6, 7, 8, 9, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її автор МЕДИНА Андрій Павлович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

Рецензент:

Канд. економ. наук, доцент,
доцент кафедри економіки,
маркетингу та бізнес-адміністрування
Державного університету
інфраструктури та технологій

Вікторія ТВОРОНОВИЧ

